

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC076

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T132

datum uitspraak 11/02/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie van de priesters van het Heilig Hart van Jezus
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 28 februari 2012, tezamen met een brief van verweerder d.d. 17 december 2012, waarin verweerder het seksueel misbruik gepleegd door wijlen [naam] zoals beschreven in het klaagschrift d.d. 27 januari 2011, heeft erkend. Op het aanvraagformulier heeft verzoeker aangekruist eveneens het gegrond bevonden advies van de Klachtencommissie als bewijs te willen overleggen. Bij brief van 8 mei 2012 heeft verweerder aangegeven het advies van de Compensatiecommissie te zullen afwachten. Op 2 mei 2012 heeft de Klachtencommissie in haar advies met zaaknummer 2010T132 de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 24 mei 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop bij brief van 3 juni 2012 zijn schade nader onderbouwd. Mr. [naam] heeft hierop namens verweerder gereageerd bij brief van 28 juni 2012.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide

partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

In de periode 1952-1954 is verzoeker verschillende keren seksueel misbruikt door pater [naam], die prefect was in het [instelling] in [plaats]. Verzoeker bezocht in die periode het kleinseminarie in vorenbedoeld [instelling].

Het misbruik bestond eruit -kort samengevat- dat pater [naam] verzoeker ('s nachts in zijn bed) een aantal keren seksueel heeft betast, in die zin dat pater [naam] de onderbuik en penis van verzoeker streelde totdat hij een erectie kreeg. Ook is verzoeker door pater [naam] van zijn onderkleding ontdaan en diende verzoeker pater [naam], die geheel bloot in bed lag, te bevredigen.

Pater [naam] heeft verzoeker er mee gedreigd dat hij van het kleinseminarie diende te vertrekken op het moment dat hij zou spreken over het misbruik. In combinatie met de financieel zwakke situatie van het ouderlijk gezin van verzoeker en het feit dat verweerder het verblijf en de opleiding van verzoeker grotendeels bekostigde, zat verzoeker klem en werd hij monddood gemaakt.

In de jaren 1963-1965 heeft verzoeker het misbruik gemeld aan Pater [naam], die als psycholoog verbonden was aan het internaat en aan de provinciaal overste pater [naam]. Er is geen vervolg gegeven aan die melding. In 1983 heeft verzoeker een brief geschreven aan pater [naam] over het misbruik, maar ook daarop heeft hij geen antwoord ontvangen.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de brief van verweerder d.d. 17 december 2011, waarin verweerder als verantwoordelijke het door pater [naam] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, de aard daarvan en de bijkomende omstandigheden, zoals verwoord in het klaagschrift d.d. 27 januari 2011, erkent en gegrond verklaart. De Compensatie twijfelt niet aan de echtheid van dit bewijsstuk als bedoeld in artikel 7 sub e van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie merkt op dat zij een erkenning door verweerder op een lijn stelt met een erkenning door de dader zelf, zoals bedoeld in artikel 7 sub e van de Compensatieregeling.

Tevens is het gegronde advies van de Klachtencommissie d.d. 2 mei 2012 met zaaknummer 2010T132) als bewijs overgelegd, voorzien van de brief van 8 mei 2012 van de zijde van verweerder. In deze brief staat vermeld dat verweerder het advies van de Compensatiecommissie zal afwachten en conform dat advies zal betalen. Daarmee is tevens bewijs overgelegd als bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3 zoals nader

omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5 indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Commissie in het onderhavige geval sprake hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld als een materiële vergoeding ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Namens verzoeker is bij brief met bijlagen van 3 juni 2012 de schade van verzoeker nader onderbouwd. Hierin wordt -kort samengevat- het navolgende gesteld.

Verzoeker stelt dat sprake is van een inkomstenderving van in totaal €334.000,-- en van immateriële schade die hij begroot op circa €50.000,--. Voorts maakt hij aanspraak op een vergoeding van gemaakt kosten voor psychotherapie van €4.356,--. Ter onderbouwing heeft verzoeker een aantal stukken overgelegd waaronder het rapport uit 1983 van psychiater dr. [naam], waarin wordt geconcludeerd dat verzoeker 100% ongeschikt is voor het beroep waarvoor de keuring is aangevraagd, en een brief van 5 oktober 1983 van het [instelling] waaruit blijkt dat verzoeker voor 80% of meer blijvend invalide is verklaard.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag, te weten €100.000,-- in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 In de brief van 28 juni 2012 stelt mr. Baetens zich namens verweerder op het standpunt dat -zonder afbreuk te willen doen aan de schadeveroorzakende factor van het gepleegde misbruik- sprake is van méérdere schadeveroorzakende factoren waardoor een proportionele toerekening (d.w.z. bepalen van het schadebedrag naar rato van de verschillende schadeveroorzakende factoren die hebben bijgedragen aan het ontstaan van de vermogensschade) op zijn plaats is.

Tevens merkt mr. Baetens op dat het door verzoeker gevraagde bedrag aan immateriële schadevergoeding hoger is dan hetgeen gebruikelijk is binnen de Nederlandse civiele rechtspraak in dit type zaken.

overwegingen compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijke toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en anderzijds het seksueel misbruik.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om enerzijds een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 *andere factoren* Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker in zijn leven te maken heeft gehad met ook andere (mogelijk) schadeveroorzakende factoren, zoals het vroeg overlijden van zijn vader en van een zeer jong zusje. Ook is sprake geweest van onzedelijke handelingen ten opzichte van verzoeker door een oudere broer en een nicht. Uit het rapport van dr. [naam] blijkt voorts dat verzoeker een zeer kwetsbaar kind was.

4.7 De Compensatiecommissie overweegt hierover als volgt. Het betreft hier een kwetsbare man die als minderjarige het slachtoffer is geworden van een jegens hem opzettelijk gepleegd seksueel misdrijf en die te kampen heeft gekregen met psychische en fysieke problemen. Dat het verloop van zijn arbeidzaam leven en zijn latere arbeidsongeschiktheid het gevolg, althans op zijn minst mede het gevolg, is van het jegens hem gepleegd seksueel misdrijf is voldoende aannemelijk gemaakt aan de hand van de ingediende stukken en rapportages. De Compensatiecommissie baseert zich daarbij op het rapport van dr. [naam], psychiater, die in 1983 vaststelt dat verzoeker regelmatig seksueel misbruikt is dat hij er niet over mocht praten en die vaststelt dat verzoeker niet arbeidsgeschikt is. Dit rapport heeft geleid tot een blijvende arbeidsongeschiktheidsvaststelling van verzoeker (voor 80% of meer) door het [instelling] in 1983, zoals bepaald in de brief van het [instelling] van 5 oktober 1983, met aanzienlijke en langdurige financiële consequenties voor de verdien capaciteit en voor de pensioensopbouw. Namens verweerder wordt in de brief van 28 juni 2012 (het verweerschrift) ook te kennen gegeven dat het geen punt van discussie is dat het misbruik door pater [naam] bij verzoeker schade teweeg heeft gebracht. Dat ook anderen zich jegens verzoeker misdragen hebben staat -aldus de Compensatiecommissie- aan de vergoedingsverplichting van verweerder niet in de weg.

4.8 *proportionele aansprakelijkheid* Waar verweerder spreekt over een ‘proportionele toerekening’ merkt de Compensatiecommissie het volgende op. Deze is bedoeld voor gevallen, waarin niet kan worden vastgesteld of de schade is veroorzaakt door een normschending (onrechtmatig handelen) van de aansprakelijke persoon, dan wel door een oorzaak die voor risico van de benadeelde zelf komt (of een combinatie daarvan) en waarbij de kans dat de schade door de normschending is veroorzaakt niet zeer klein noch zeer groot is (HR 14 december 2012, LJN: BX8349 overweging 4.2.).

4.9 Andere mogelijke oorzaken van het verlies aan verdienvermogen die toerekenbaar zijn aan derden en die dezelfde schade veroorzaakt kunnen hebben - de in 4.6 genoemde onzedelijke handelingen waarvoor verweerder niet aansprakelijk is en die ook niet aan verzoeker toerekenbaar zijn - staan aan de vergoedingsverplichting van verweerder niet in de weg (HR 7 december 2001, NJ 2002, 576).

4.10 Bij oorzaken die voor rekening komen van de benadeelde zelf dient gedacht te worden aan bijvoorbeeld een hartafwijking, die niet door het misdrijf in ontstaan, en die later tot een hartaanval leidt. Die latere hartaanval brengt arbeidsongeschiktheid met zich mee. In die situatie zou ook zonder het misbruik tijdens de jeugd van de benadeelde de arbeidsongeschiktheid door de hartaanval zijn ontstaan (HR 21 maart 1975, NJ 1975, 372). Met die omstandigheid zal bij de begroting rekening gehouden kunnen worden.

4.11 Het enkele feit dat een benadeelde kwetsbaar is staat aan een vergoeding niet in de weg. Ook kwetsbare personen kunnen op volledige compensatie aanmerking maken (HR 4 november 1988, NJ 1989, 751). Indien de aansprakelijke betoogt dat er sprake is van aan de benadeelde zelf toerekenbare omstandigheden (zwak hart), dan zal de aansprakelijke aannemelijk moeten maken dat ook zonder de gebeurtenis waarvoor hij aansprakelijk is (hier: het misdrijf) dezelfde schade (de arbeidsongeschiktheid) zich zou hebben voorgedaan (de latere hartaanval).

4.12 Hetgeen namens verweerder is aangevoerd, rechtvaardigt niet de conclusie dat er sprake is van zodanige aan verzoeker zelf toerekenbare omstandigheden, dat zonder de aan verweerder toerekenbare ernstige onrechtmatige gedragingen jegens verzoeker, de onderhavige vermogensschade zich ook zou hebben voorgedaan met een grotere dan een zeer kleine kans. Van afwijkingen en/of ziektes, die ook zonder het onderhavige misbruik een inkomstenderwing als hier gevorderd zouden hebben veroorzaakt, is niet gebleken.

4.13 Hierop stuit het verweer af en is er voor een proportionele toerekening geen plaats mede gelet op de strekking van de overtreden norm (seksueel misdrijf), de gezondheidsschade door de inbreuk op de fysieke en psychische integriteit van verzoeker en de aard van het misdrijf gepleegd tijdens de minderjarigheid van verzoeker door een persoon die nu juist als [functie] de taak had zorg te dragen voor de veiligheid en de verzorging van verzoeker. Het zijn deze aspecten die het uit overwegingen van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar maken de eventuele onzekerheid over het ontstaan van de vermogensschade ook maar ten dele op verzoeker af te wentelen.

4.14 *begroting vermogensschade* De Compensatiecommissie stelt zich derhalve op het standpunt dat zonder gerede twijfel sprake is van een causaal verband tussen de substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds en dat de daaruit voortkomende vermogensschade volledig toegerekend moet worden aan verweerder. De aanzienlijke en langdurige financiële gevolgen voor verlies aan verdien capaciteit en voor de pensioensopbouw, hebben geleid tot vermogensschade waarvan de hoogte op basis van de overgelegde stukken volgens de Compensatiecommissie in alle redelijkheid uitkomt boven de in de Compensatieregeling opgenomen maximale vergoeding van €100.000,-- (artikel 5 sub 5). Wat betreft de kosten voor door verzoeker gevolgde psychotherapie in de periode van 1972 tot 2005 die door verzoeker worden gesteld op het bedrag van €4.356,--, overweegt de Compensatiecommissie dat deze, nu de hoogte van het bedrag niet door verweerder is betwist, voor toewijzing vatbaar zijn.

4.15 *hoogte compensatiebedrag* Nu de Compensatiecommissie uitgaat van een volledige toerekening van de schade wegens verlies aan arbeidsvermogen en de hoogte daarvan reeds het maximale uit te keren compensatiebedrag overstijgt, is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoeker in aanmerking dient te komen voor het maximaal uit te keren compensatiebedrag, te weten €100.000,-- voor materiële en immateriële schadevergoeding.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €100.000,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. [naam] (voorzitter), mr. [naam] en mr. [naam], bijgestaan door mr. [naam], griffier, op 11/02/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter